

Educació per a la salut**2013/2014**

Codi: 101804

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OB	2	2

Professor de contacte

Nom: Maria Dolores Juanola Pagés

Correu electrònic: MariaDolores.Juanola@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No hi ha prerequisits

Objectius

La finalitat de les cures que ofereixen les infermeres és promocionar la salut i potenciar l'autocura de cada persona, i de les que formen la unitat de convivència i la comunitat. Amb aquest marc de referència, aquesta assignatura pretén que els estudiants siguin capaços de:

- Seleccionar els marcs teòrics de l'aprenentatge pertinents per fomentar que les persones i grups s'autocuidin.

- Planificar programes d'educació per a la salut tot seleccionant la metodologia pertinent segons cada situació/problema que es presenti i l'efectivitat demostrada.

- Aprendre el rol de la infermera per determinar les necessitats educatives y facilitar los processos d'aprenentatge de les persones de totes les edats, en qualssevol etapa de la vida i situació de salut que es trobin per autocuidar-se.

Aquesta assignatura ofereix las bases teòriques necessàries, per tal de poder determinar les diferents necessitats educatives que es poden plantejar segons els diagnòstics infermers que s'estableixin.

Els continguts s'integren amb les assignatures del segon semestre del segon curs: les Cures Infermeres al Vell. Durant el pràcticum III l'estudiant seleccionarà els coneixements teòrics i metodològics per aplicar-los durant els processos assistencials.

Els coneixements i metodologia d'aquesta assignatura es relacionen amb les altres assignatures del Grau en Infermeria del cursos superiors relacionades amb el tenir cura al llarg de la vida de les persones i en diferents situacions de salut.

Competències

Infermeria

- Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per desenvolupar una actitud crítica i reflexiva
- Analitzar i sintetitzar fenòmens complexos
- Aplicar els fonaments i els principis teòrics i metodològics de la infermeria.

- Col·laborar i integrar-se en grups i equips de treball.
- Demostrar que es coneixen els sistemes d'informació sanitària.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua
- Dissenyar sistemes de cures dirigits a persones, famílies o grups, avaluar-ne l'impacte i establir-hi les modificacions oportunes.
- Establir mecanismes d'avaluació, considerant els aspectes científics i tècnics i els de qualitat.
- Establir una comunicació eficaç amb pacients, família, grups socials i companys, i fomentar l'educació per a la salut.
- Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
- Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, donant suport al manteniment de conductes preventives i terapèutiques.
- Oferir una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.
- Promoure i respectar el dret de participació, informació, autonomia i el consentiment informat, en la presa de decisions de les persones ateses, d'acord amb la manera com viuen el seu procés de salut-malaltia.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.
2. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
3. Analitzar i sintetitzar fenòmens complexos.
4. Argumentar amb evidències científiques la selecció de les cures infermeres més idònies per a una atenció professional adequada a les necessitats de salut de les persones.
5. Col·laborar i integrar-se en grups i equips de treball.
6. Comparar les característiques dels principals sistemes d'informació sanitària.
7. Descriure els processos per promoure la participació i l'autonomia del pacient en la presa de decisions en el seu procés de salut i malaltia.
8. Descriure els sistemes d'avaluació més adequats per als programes dissenyats.
9. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
10. Dissenyar estratègies d'educació per a la salut en persones, famílies i grups.
11. Dissenyar i modificar plans de cures segons les necessitats de les persones, les famílies o els grups.
12. Enumerar i explicar quines són les característiques que demostren l'existència d'una comunicació eficaç i efectiva que afavoreixi l'educació per a la salut.
13. Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
14. Identificar els elements històrics, conceptuals i metodològics rellevants que defineixen el conjunt de la disciplina infermera.
15. Indicar estils de vida saludables i conductes preventives i terapèutiques.
16. Planificar activitats específiques per fomentar i mantenir la salut i prevenir la malaltia
17. Planificar i dur a terme les cures infermeres necessàries individualitzades en cada cas.
18. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
19. Seleccionar les TIC disponibles en l'àmbit sanitari per obtenir, elaborar, gestionar, analitzar, planificar i generar informes.
20. Utilitzar estratègies i habilitats que permetin la comunicació efectiva amb pacients, famílies i grups socials.

Continguts

- Teories de l'aprenentatge i el paper de la infermera: conductisme, constructivisme, humanisme.
- Teories i models d'educació per a la salut i el rol de la infermera.

- Influència del context polític, social i sanitari en l'educació per a la salut.
 - Factors que influeixen en l'aprenentatge de caire biològic, psicològic, social i cultural.
 - El paper dels ciutadans en l'educació per a la salut.
 - El paper dels coneixements, de les emocions, de les actituds, de les habilitats, del context social i institucional en el processos d'aprenentatge per autocuidar-se.
- Etapes de la planificació d'un programa d'educació per a la salut.
 - Valoració de necessitats educatives. Priorització de problemes.
 - Definició i consens de metes i d'objectius segons el context i la cultura.
 - L'organització dels continguts.
 - Mètodes d'educació. Mètodes d'educació directes: la xerrada, l'entrevista i el grup. Mètodes d'educació indirectes: mitjans visuals, sonors, mixtes, campanyes mediàtiques i arts plàstiques. Recursos. Temps. Actuació.
 - Avaluació de l'anàlisi de necessitats, del procés del programa, dels resultats de la satisfacció i de la participació.

Metodologia

Metodologia

S'aplica una metodologia centrada en l'estudiant que és actiu en el procés d'aprenentatge. El professorat proposarà diferents activitats d'ensenyament aprenentatge, tot considerant la combinació de diverses metodologies: teòriques, seminaris, tutories i activitats individuals.

Activitats

Autònomes. Cercar informació en diferents fons documentals, seleccionar-la estudiar-la per aplicar-la al programa d'educació per a la salut. Aquesta informació sintetitzada es comparteix en el grup per tal de consensuar la més pertinent pel programa.

Classes teòriques en sobre els continguts teòrics i metodològics de l'assignatura.

Seminaris. El rol de l'estudiant és actiu perquè és responsable del seu aprenentatge. Les activitats són realitzades en grups de 4-5 estudiants i al final de la sessió es presenten als altres grups. El rol del/a professor/a és de facilitador/a i guia d'aquest procés d'aprenentatge.

Els seminaris s'organitzen per blocs. A cada seminari s'elabora i discuteix una part del programa d'educació per a la salut. Els blocs són els següents:

1. Estat actual del tema. Valoració crítica de fons documentals consultades sobre programes aplicats (tipus d'estudis d'investigació, validesa interna i externa dels estudis), seleccionar i justificar el programa que proposaran.
2. Valoració de necessitats educatives. Priorització de problemes.
3. Definició i consens de metes i d'objectius segons el context i la cultura.
4. L'organització dels continguts del programa.
5. Mètodes d'educació. Mètodes d'educació directes: la xerrada, l'entrevista i el grup. Mètodes d'educació indirectes: mitjans visuals, sonors, mixtes, campanyes mediàtiques i arts plàstiques. Recursos. Temps. Actuació.
6. Avaluació de programes. Avaluació de l'anàlisi de necessitats, del procés del programa, dels resultats de la satisfacció i de la participació.

Els seminaris són obligatoris.

Tutories. Les tutories són per clarificar dubtes sobre els continguts teòrics, l'aplicació de la teoria i de la

metodologia de l'educació per a la salut.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
1. Classes teòriques.	24	0,96	1, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
2. Seminaris. Aplicació de la metodologia d'educació per a la salut.	28	1,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20
Tipus: Supervisades			
3 Tutories per clarificar dubtes sobre els continguts teòrics i l'aplicació de la metodologia de l'educació per a la salut	15	0,6	1, 3, 7, 8, 10, 11, 14, 15, 16
Tipus: Autònomes			
Estudiar els marcs teòrics. Planificar un programa d'educació per a la salut	75	3	1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 11, 16, 19

Avaluació

Avaluació

El sistema d'avaluació és formatiu al llarg del període d'aprenentatge. Aquesta avaluació és continuada per valorar el nivell d'assoliment dels resultats d'aprenentatge i adequar el programa segons les necessitats d'aprenentatge del estudiants.

Els criteris d'avaluació es lliuren a l'estudiant el primer dia de classe.

Hi ha dos tipus proves d'avaluació:

Avaluació oral amb finalitat únicament formativa i no qualificadora, en que cada grup presenta els resultats del treball grupal al final de cada bloc de seminari.

1. Avaluació oral representa el 60% de la nota final. Consisteix en la presentació dels resultats del treball grupal: programa d'educació per a la salut. En el moment de l'avaluació oral es presentarà el mateix treball per escrit.

Aquesta avaluació consta de 2 parts:

- La primera és la presentació oral dels blocs 1,2 i 3 i en el moment de la presentació es lliurarà el treball per escrit.
- La segona és la presentació oral dels blocs 4, 5 i 6 i en el moment de la presentació oral es lliurarà el treball per escrit.

2. Avaluació escrita amb ítems d'elecció múltiple i preguntes de resposta curta. Representa el 40% de la nota final.

Qualificació final

Per superar l'assignatura cal presentar-se als 2 tipus d'avaluació oral i escrita.

No nota final és el resultat ponderat de la nota de l'avaluació oral dels seminaris (60%) i de l'avaluació escrita amb (40%). Per aprovar l'assignatura és obligatori presentar-se a totes les parts avaluatives.

Per la qualificació final s'aplica la Normativa vigent d'avaluació dels estudis de la UAB.

La data de revisió de la prova es concretarà en el Campus Virtual.

No presentat

Es considera no presentat quan:

L'estudiant ha faltat al 30 % dels seminaris planificats.

L'estudiant no s'ha presentat a la prova escrita

Situacions especials

Les situacions especials i particulars, són valorades per una comissió avaluadora configurada a tal efecte.

Els estudiants que no hagin superat l'assignatura per mitjà de l'avaluació continuada es podran presentar a una prova de síntesi.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
1 Planificació de programes	60%	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
2 Prova escrita	40%	4	0,16	4, 8, 15, 16, 20

Bibliografia

Bibliografia

Donat que una de les competències generals que es pretén que adquireixi l'estudiant és la de desenvolupar estratègies per a un aprenentatge autònom (CG2), no s'especifica la bibliografia.

L'estudiant ha de fer-se competent en la cerca d'informació i lectura crítica de la mateixa. Els estudiants, en funció del pla de treball plantejat, esbrinen quines són les fonts d'informació adients per al seu pla de treball, confronten les troballes i evidències. En funció d'aquest treball compartit raonen la idoneïtat o no, de la mateixa.

Aquests són els raonaments fonamentals pels quals no es considera oportú que el professorat presenti un llistat específic de bibliografia.